

Inflacija u zaletu

Još nije došao kraj inflaciji

■ Profesor Ekonomskog fakulteta u Beogradu Ljubodrag Savić, izjavio je nedavno da još nije kraj inflaciji, već predah pred buru.

ISSN 2466-281X
5000103535992

• • strana 4

BAČKA PRESS

REGIONALNI LIST

www.okonas.info

CENA 50 DINARA

• • Četvrtak 26. januar 2023. Broj: 0149

Medicinska laboratorija **MEDLAB**

21460 Vrbas, Save Kovačevića 81,
tel: 021/701-702, www.medlab.rs

Šta su prava potrošača?

Akcija, sniženje i rasprodaja nisu isto

■ Prava potrošača, kao i obaveze trgovaca u postupku akcije, sniženja i rasprodaje, su potpuno tri različita procesa.

Nove cene kablovskog operatera SBB Veći računi od februara

Zbog deficita radne snage u Srbiji

Uvoz radnika iz inostranstva

Životna priča
Vasilije Radojević - Novčić

Proslavila
100. rođendan

Ministar Goran Vesić u Vrbasu

Najava važnih infrastrukturnih projekata

Velike količine blata na putevima u Vrbasu

Zbog blata ugrožena bezbednost u saobraćaju

• • strana 3

• • strana 7

Redakcijski komentar

Povratak iskonu

Protekli praznični dani bili su interesantni, zabavni, šareni, svetleći, odmorni i pomalo ili previše euforični. Kako za koga. Ali ponekad nije loše otići iz sveta svakodnevice u svet bajki ili šarenih laža. Prosto da posluži kao predah, kao vreme prikupljanja nove snage, kao regenerisanje, jer svakako sve to će itekako biti nepochodno u nastavku početka godine. Godina je krenula zvaničnim obeležavanjem u vreme kada to radi i čini ceo svet, ovde kod nas to je nastavljeno velikim i značajnim verskim praznikom Božićem i završilo se Pravoslavnim, za mnoge pravim početkom nove godine.

I taj spoj praznika posebno verskih vraćao nas je u blagostanje, mir, u poštovanje vere, vraćao nas je u iskon koji propoveda mir i ljubav, dobrotu, sve ono što nedostaje svakodnevici. Koliko će povratak iskonu i revitalizacija svakog, koji je slavio, odmarao i bio i zanesen i euforičan, biti onaj mekani jastuk, koji će sprečiti svačiji pad, prvim suočavanjem posle petnaestak i šesnaestak dana sa realnošću, pitanje je.

Bez velike filozofije januar se odavno proziva najdepresivnijim mesecom u godini, s

pravom ili ne, ne znamo da li ga tako zovu u svetu, a nije ni važno tamo je i onako „sve skuplje i gore, nego kod nas“. Slavilo se, potrošilo se mnogo, više nego inače, a onda sačekali razni računi.

Za grejanje u decembru u kojem i nije bilo jake zime, neki dobili račune za polovinu plate. Zna se da gas za domaćinstva od prvog januara raste za 11 posto, da li to znači da će računi za kolektivno grejanje dobiti novo pojačanje u ceni, i ako je već podignuta cena u decembru, niko zvanično ne govori. Ako tako bude treba će za grejanje veća polovina od pola plate.

Računi za vodu odavno su veći od računa za električnu energiju, ali pošto nam je neku noć saopšteno da će i oni skakati tri puta za redom u kontinuitetu, valjda će prestići račune za vodu, ili se ovi koji distribuiraju vodu neće nikako dati? Videćemo!

Šta da se kaže za hranu, porastu cena prehrambenih proizvoda teško je ući u trag. A i da se može, ništa ne vredi. Na svakom mestu je taj neki „drp sistem“... Spasiti glavu, a i dušu, može se samo povratkom u iskon, a do sledećeg iskona duga je godina, valja preživeti.

Među šest crkava spomenika kulture

Dve crkve iz Vrbasa

■ Vlada Srbije donela odluku da se šest crkava proglasi za spomenike kulture. Među njima su i dve crkve iz opštine Vrbas - Grkokatolička crkva u Kucuri i Evangelističko hrišćanska crkva A.V. u Vrbasu, saopštilo je Ministarstvo kulture.

Grkokatolička crkva u Kucuri, posvećena Uspenju Presvete Bogorodice, podignuta je 1792. godine u klasicističkom stilu, sa baroknim uticajima koji su vidljivi na zvoničku crkve. Ikonostas, naslikan 1813. godine, rad je Arse Teodorovića, jednog od najznačajnijih slikara srpskog porekla u razdoblju klasicizma. Slikarska dela Arse Teodorovića, koja se nalaze u Grkokatoličkoj crkvi u Kucuri, predstavljaju važno kulturno i istorijsko nasleđe, poseduju značajan umetnički kvalitet i važna su za istraživanja slikarstva XIX veka u Vojvodini.

Izgradnja Evangelističko hrišćanske crkve u Vrbasu započeta je 1816. godine, a dovršena 1820. godine. Crkva ima stilske karakteristike klasicizma, što je tipično za objekte podignute u prvim decenijama XIX veka. Zbog veoma zanimljive obrade fa-

sade, kao i enterijera, crkva poseduje veliku arhitektonsku i kulturno-istorijsku

vrednost i spada među najznačajnije protestantske crkve u AP Vojvodini.

Koje su još četiri crkve proglašene spomenicima kulture?

Osim ove dve crkve koje se nalaze na teritoriji opštine Vrbas, spomenikom kulture su proglašene i crkva Blažene deve Marije u Zemunu, (kamen temeljac za ovu crkvu položen 1785. godine, a 1794. stavljena pod krov, obnovljena 1817. godine, temeljno restaurirana sredinom 19. veka, ima kulturno - istorijske i arhitektonsko-urbanističke vrednosti u kontekstu beogradskog spomeničkog nasleđa), crkva Uspenja Bogorodice u Vukoni, (sagrađena 1905. godine prema projektu čuvenog srpskog arhitekta Svetozara Ivačkovića, objedinjuje ključne elemente neovizantizma, sa arhitektonskim obeležjima sa kraja 19. veka srpskog nacionalnog stila), crkva Vaznesenja Gospodnjeg u Cvetulji, (podignuta je 1884. godine na mestu gde se nalazila crkvena brvnara, uobličena je prema potrebama vernika prema modelu koji je razvijen krajem 19. veka na teritoriji Srbije) i crkva Prenosa moštiju Svetog Oca Nikolaja u Vrelu, (crkvu je sagradio Todor Todorović, najpoznatiji neimar koji je radio u severozapadnoj Srbiji sredinom 19. veka, posebnu spomeničku vrednost ima ikonostas koji svojim likovnim rešenjem predstavlja jedno od najboljih ostvarenja slikara Lazara Krdžalića), saopšteno je iz Ministarstva kulture.

Agencija za izdavanje novina i web portala
BAČKA PRESS - OKONAS.INFO VRBAS,
Maršala Tita 92, (Hotel Bačka), Vrbas

Ljubinka Nedović direktor i gl. i odgovorni urednik;
grafička priprema - redakcija. List Bačka Press izlazi dva puta mesečno;
Telefoni: 061/319-33-65, 062/31-74-41; backapress.info@gmail.com,
okonasinfo@gmail.com

Štamparija: "CMYK Printing", Crvenka
Katalogizacija u publikaciji Matice srpske, Novi Sad
Bačka Press ISSN 2466-281X - Cobiss. sr-id 299656455;

Tiraž: 4000 primeraka

Vojvođanska banka / Tekući dinarski račun broj 325950060000204817

Početkom godine ministar Goran Vesić posetio Vrbas Vrbas deo nekoliko važnih infrastrukturnih projekata

■ **"Brza pruga između Novog Sada i Subotice, koja se intenzivno radi biće završena do 2025. godine", rekao je Goran Vesić, ministar građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture Vlade Srbije, prilikom posete Vrbasu i najavio realizaciju nekoliko veoma važnih, velikih projekata na teritoriji cele opštine.**

U razgovoru sa Predragom Rojevićem, predsednikom opštine Vrbas, Vesić je istakao važnost nastavka radova na izgradnji brze pruge

će naredne godine otvorili radove na teritoriji opštine Vrbas. U suštini, to je obilaznica oko Vrbasa, na ovom pravcu predviđena je i indu-

potrebi da se rekonstruiše i put u Ulici Danila Bojovića i preuzeli smo obavezu da to rešimo kroz angažman 'Puteva Srbije', dok predlog da se rekonstruiše i put Vrbas - Bačko Dobro Polje - Zmajevu verovatno ne možemo realizovati ove godine, ali ćemo i ovu deonicu staviti u plan i videti kada pokrenuti i ovaj projekat. Rukovodstvu opštine Vrbas najavio sam i rekonstrukciju pruge do Sombora, koja je u lošem stanju i na kojoj više nema putničkog saobraćaja. Brzo ćemo raspisati tender za potpunu rekonstrukciju trase, radićemo novu prugu vrednosti oko 80 miliona evra, i njom će se voziti brzinom od 120 kilometara na sat. To je posebno važno zbog industrijskih objekata na potezu između Vrbasa i Sombora, ali i zbog građana", rekao je nakon sastanka Vesić. Predrag Rojević, predsednik opštine Vrbas, istakao

između Novog Sada i Subotice, i najavio da će u najkraćem roku započeti izgradnja brze saobraćajnice koja će povezivati Bački Breg na mađarskoj, i Nakovo na rumunskoj granici, povezujući tako Sombor, Kulu, Vrbas, Srbobran, Bečej, Novi Bečej i Kikindu, kao i izgradnja potpuno nove pruge Vrbas - Sombor. "Imao sam zadovoljstvo da razgovaram sa predsednikom opštine Vrbas Predragom Rojevićem i ostalim članovima njegovog tima, o projektima koje ćemo raditi zajedno. Opština Vrbas uključena je u nekoliko važnih infrastrukturnih projekata i Republika Srbije će u njih uložiti značajna sredstva. Prvi takav projekat je brza pruga između Novog Sada i Subotice, koja se intenzivno radi i biće završena do 2025. godine, što će građanima doneti mogućnost mnogo komfornijeg železničkog prevoza. Pored toga potpisaćemo ugovor o izgradnji brze, 185 kilometara duge saobraćajnice od Sombora do Kikinde, koji prolazi kroz Vrbas. Ovaj put će biti građen iz četiri etape, sa Bačkom Bregom i iz Nakova, ali i sa auto puta u smeru ka Vrbasu i ka Srbobranu. Razgovarali smo šta možemo da uradimo u vezi sa tim da budemo efikasniji, posebno u delu eksproprijacije, kako bi već na prole-

strijska zona i uveren sam da će to značajno popraviti potencijal Vrbasa za dovođenje investitora. Značajno je da će i sam grad biti rasterećen tranzitnog saobraćaja. Jedna od tema bila je i kako država da pomogne da se izgradi kanalizacija u nekoliko mesta. Pokušaću da u programu 'Čista Srbija' do kraja ove godine pronađem

U najavi rešavanje problema tranzitnog puta

„Prethodnu godinu završili smo sa sufcitom što je pokazatelj domaćinskog vođenja finansija, isto tako radili smo na infrastrukturnom opremanju naše lokalne zajednice. Poseta ministra Vesića je potvrda namere Vlade Srbije da uravnoteženo razvija sve gradove i opštine. Pričali smo o vodosnabdevanju, nedostajućoj vodovodnoj mreži ka Bačkom Dobrom Polju, Zmajevu i Ravnom Selu, zatim o kanizacionoj i saobraćajnoj infrastrukturi. Kao što je u prethodnom periodu urađen pravac od auto puta do Vrbasa i od Vrbasa do Kule, želimo da rešimo problem tranzitnog puta i put kroz Ulicu Danila Bojovića, koji je ostao nerešen. Nadam se da ćemo neki od ovih i drugih projekata realizovati u narednom periodu, na zadovoljstvo građana i lokalne samouprave", rekao je Rojević.

mesta i za ovaj projekat. To je važno zbog povećanja efikasnosti centralnog postrojenja za preradu otpadnih voda. Razgovarali smo i o

je ovom prilikom da se „Vrbas uz snažnu podršku predsednika Aleksandra Vučića, Vlade Srbije i Pokrajinske vlade, uspešno razvija“.

Kapitalni projekti u Srbobranu

■ **Budžet za 2023. godinu opštine Srbobran sastoji se od prihoda i primanja u iznosu od 991.688.029 dinara, te rashoda i izdataka u iznosu od 1.046.367.239 dinara, dok budžetski deficit iznosi 54.679.210 dinara.**

Deficit će prema projekciji biti pokriven od prenetih ne-utrošenih sredstava iz ranijih godina u iznosu od 41.521.914 dinara, kao i prenetih ne-utrošenih sredstava transfera od viših nivoa vlasti u iznosu od 13.157.296 dinara. Sredstva tekuće budžetske rezerve planirana su u iznosu od 8.000.000 dinara. "Ono što bih posebno izdvojio i što je od najveće važnosti za sve naše građane jesu kapitalni projekti koji će biti nastavljeni i čija će realizacija svakako poboljšati uslove života na teritoriji naše opštine. Budžetom za 2023. predviđeni su nastavci radova na u drugoj fazi rekonstrukcije Doma kulture, za koju je potpisan i ugovor u ovoj godini, kao i nastavak jednog od najvećih, kapitalnih projekata na teritoriji naše opštine, a to je završetak fabrike vode u Turiji i dalja rekonstrukcija vodovoda. Novina u budžetu za 2023. godinu je opremanje industrijske zone za dolazak novih investitora, gde smo od Pokrajinske vlade uspe-

li da obezbedimo 17 miliona dinara, uz učešće opštine od oko četiri do pet miliona dinara, tako da je njegova ukupna vrednost oko 22 miliona dinara. Nastavljamo i sa rekonstrukcijom zgrade opštine, ali sa onim projektima koji nisu vidljivi kroz lokalni budžet. Tu mislim na one projekte koji se finansiraju od strane viših organa vlasti, pre svega na spajanje kanala i reke Krivaje i gde je rok za završetak radova april 2023. godine. Postoje i pripremljeni projekti za koje ćemo se boriti u narednom periodu da dobijemo finansiranje kroz eksterne izvore, pre svega mislim na uređenje Trga slobode, za koji smo pripremili svu projektno tehničku dokumentaciju. Nadam se da ćemo već početkom naredne godine uspeti da obezbedimo sredstva za ovaj veoma važan projekat i da uskoro dobije jednu lepu celinu u centru Srbobrana", rekao je Radivoj Debeljački, predsednik opštine Srbobran.

Aktivni Inkluzivni servis Kula Povećanje socijalne inkluzije

Nosilac projekta je Opština Kula, a realizuje ga u partnerstvu sa Udruženjem za pomoć mentalno nedovoljno razvijenim osobama "Plava ptica" i Centrom za socijalni rad. Opšti cilj projekta je da doprinese povećanju socijalne inkluzije najosetljivijeg stanovništva u opštini Kula tako što će im omogućiti da žive dostojanstveno i aktivno učestvuju u društvu. Specifični cilj projekta je poboljšanje uslova života mladih koji izlaze iz hraniteljske porodice, srodničke porodice ili institucija socijalne zaštite, osoba sa invaliditetom, i žena žrtava nasilja, kroz obezbeđivanje adekvatnih rešenja za stanovanje i zapošljavanje dopunjenih ino-

vativnim merama aktivnog uključivanja. Ovim projektom Opština Kula je predviđela niz aktivnosti za unapređenje konteksta u kom će se u budućnosti odvijati implementacija mera aktivne inkluzije. Između ostalog, izrađena je i usvojena Strategija socijalne zaštite za trogodišnji period 2023-2025. godina. Strategija socijalne zaštite je razvijena u participativnom procesu u kojem je učestvovao Odbor za aktivnu inkluziju Kula (AktIS Kula odbor) i predstavnici svih relevantnih lokalnih zainteresovanih strana, po radnim podgrupama. Predstavnici korisnika su bili uključeni u sve faze procesa planiranja, uključujući mapiranje njihovih potreba.

Nedostatak radne snage u zemlji

■ **Najveći deficit radne snage prošle godine bio je na pozicijama magacionera, konobara, kuvara, mesara, higijeničara, ali su u velikoj meri nedostajali i građevinski radnici, vozači i zanatlije poput automehaničara i vodoinstalatera, pokazala je analiza Infostuda.**

Sa manjkom kadrova na tržištu susreli su se i poslodavci koji su bili u potrazi za elektroinženjerima, diplomiranim farmaceutima, ali i advokatskim pripravnici. Pored opštepoznatog deficita koji vlada u IT sektoru već godinama unazad,

IT, mašinstvo, administracija i ugostiteljstvo. Poslodavci su najviše raspisivali oglase za prodavce, vozače, magacionere, administrativne radnike kao i radnike u proizvodnji. Sa druge strane želje kandidata se nisu umnogome razlikovale, te su najviše kon-

prethodne godine je u prvi plan izbio deficit zanatskih zanimanja i uvoz radnika iz istočnih zemalja, napominju u Infostudu. Prethodnu godinu obeležio je, kako navode, sa jedne strane veliki deficit radne snage, a sa druge uvoz radnika iz inostranstva kako bi se bar u manjoj meri zadovoljile potrebe tržišta rada. Najtraženije oblasti u kojima je bilo najviše mogućnosti za zaposlenje u prethodnoj godini bile su trgovina, prodaja,

kurisali na pozicije prodavac, administrativni radnik, komercijalista i telefonski operater. Kada se pogledaju svi oglasi, i dalje se u većoj meri traže radnici sa nižim stepenom kvalifikacija. Čak 61 odsto oglasa bilo je namenjeno onima sa srednjom stručnom spremom, a čak četiri odsto za one koji imaju samo osnovno obrazovanje. Svega 35 odsto oglasa ponuđeno je kandidatima sa višim kvalifikacijama ili fakultetom.

Kutija cigareta od 310 do 600 dinara Cigarete poskupele

■ **Planirani januarski krug poskupljenja kutije cigareta za po 10 dinara nastavljen je kroz nove cenovnike 19. i 20. januara, tako da će paklica koštati između 310 i 600 dinara.**

Cigarete nekih proizvođača već su poskupele i pre 19. januara, kada stupaju na snagu i novi cenovnici preostalih brendova. Novi cenovnici njihovih proizvoda objavljeni su u Službenom glasniku, a od kada je usvojen akcizni kalendar krajem 2020. godine, cigarete poskupljuju dva puta godišnje, u proseku za po 10 dinara. Jedno poskupljenje je početkom godine, dok je drugo polovinom godine. Poslednje poskupljenje cigareta bilo je polovinom prošle godine, a ovaj način podizanja cena trajaće sve do 2025. godine.

Na cenu cigareta zaračunava se i proporcionalna akciza od 33 odsto, koja bi trebalo da ostane i narednih godina nepromenjena. Na sve to se dodaje i PDV. Uvećan je i iznos akcize na tečnosti za punjenje elektronskih cigareta za dinar po milimetru, a poskupljuje i nesagorevajući duvan. Usvajanjem izmena i dopuna Zakona o akcizama, koji je počeo da se primenjuje od 1. januara 2021. godine predviđeno je da se uvećavaju akcize na nesagorevajući duvan i tečnosti za punjenje e-cigareta.

Nije došao kraj inflaciji

■ **Profesor Ekonomskog fakulteta u Beogradu Ljubodrag Savić izjavio je nedavno da još nije kraj inflaciji, već predah pred buru.**

„Mislim da ovo nije kraj inflacije, ja bih pre rekao da je to neki predah pred buru. Bio bih veliki optimista kada bih rekao da znamo šta se dešava, da znamo da ovo što se dešava u Ukrajini ide ka nekom kraju. To ide ka eskalaciji, sve veći broj zemalja sveta se uključuje u to, ova kriza je zbog ove tople godine odložena“, rekao je Savić za RTS. Dodao je da niko ne može da kaže do kada će kriza trajati, da li će

rata biti još negde na nekom području, a da rata čak i ne bude u ekonomskom smislu jedan deo sveta je otišao deceniju i više unazad. Najveću štetu, kako je rekao, trpe Ukrajina i Rusija, pre svega u ljudskim žrtvama, ali da u ekonomskom smislu najveću štetu trpi Evropa. Evropa je, prema njegovim rečima, imala sreću što nije bila tako hladna zima, ali posledice koje su pretrpeli su takve da će joj trebati, verovatno više

godina da se od toga oporavi. Savić je ocenio da je ekonomiju sada zahvatila kombinovana inflacija i recesija, odnosno stagflacija, a da je to najgore moguće stanje u koje neka ekonomija može da zapadne. Istakao je da je decenijama vladala politika jeftinog novca što je dovelo do visoke stope zaposlenosti i visoke stope rasta BDP-a, direktnih stranih investicija, spoljne trgovine...

Nove cene kablovskog operatera SBB Veći računi od februara

■ **Građani će plaćati skuplju TV - kablovsku pretplatu za 150 dinara od februara meseca kablovskom distributeru SBB-a.**

Svi oni koji prate programe preko kablovskog emitera SBB-a od februara dobiće uvećane račune u martu za 150 dinara. Ovo saznajemo od šalterskih radnika SBB-a.

Šta je razlog uvećanju cena računa ovog kablovskog operatera i čime se ono obrazlaže, ne znamo jer do sada nismo uspeali da dobijemo zvanične informacije.

Najveća prosečna godišnja plata u Luksemburgu

■ **U Srbiji tri i po godine treba da radite da biste zaradili jednu prosečnu godišnju platu radnika u EU.**

Kako još zvanično nisu objavljeni podaci o prosečnim platama za celu 2022. ako se pogledaju zarade u Srbiji tokom 2021. prosečna bruto zarada u našoj zemlji je te godine bila nešto veća od milion dinara, odnosno 9.268 evra. Prosečna neto zarada u isto vreme bila je 790.122 dinara ili 6.724 evra. Nedavno je Eurostat prvi put objavio prosečne godišnje plate za sve države unutar Evropske unije, a prosek bruto godišnje zarade u EU je u 2021. bio 33.500 evra. Među državama članicama EU, najveća prosečna godišnja prilagođena plata sa punim radnim vremenom u 2021. zabeležena je u Luksemburgu i iznosi 72.200 evra, što je iznos za koji u Srbiji mora da se radi više od sedam godina. Prosečne bruto plate na godišnjem nivou u Danskoj su 63.300 evra, Irskoj 50.300 evra, dok su najmanje plate u EU u Bu-

garskoj (10.300 evra), Mađarskoj (12.600 evra) i Rumuniji (13.000 evra). Prema ovim podacima, većina zemalja je ispod EU proseka, među ze-

mljama u okruženju najveće prosečne godišnje plate imaju u Sloveniji 28.760 evra, dok je u Hrvatskoj prosek 16.170 evra.

Prosečne plate u regionu

U Hrvatskoj je, međutim, u avgustu prošle godine plata bila 1.018 evra, a Srbija je sa 550 evra iz jula 2021. napredovala u oktobru 2022. do 642 evra, odnosno do prosečne plate od 75.353 dinara. U isto vreme, u Crnoj Gori je u oktobru prosečna plata bila 720 evra, jula 2021. godine prosek je bio 530, u BiH je prosečna zarada bila 590 evra u oktobru 2022, što je skok za 80 evra u odnosu na jul prethodne godine. U Severnoj Makedoniji je od 463 evra iz jula 2021. prosečna plata avgusta prošle godine stigla do 520 evra.

Izvesno da će setva biti skuplja

■ **Do prolećne setve ima još dva i po meseca, ali bez obzira na to, ratari već sada znaju da će ih sejanje primarnih poljoprivrednih kultura u aprilu papreno koštati, jer su semenske kuće već počele da im šalju cenovnike uvećane za 30 do 50 odsto u odnosu na lanjske.**

Zato očekuju veće subvencije od države i strepe kakva će godina biti, pošto je tek ovih dana posle dužeg peri-

oda bilo kiše i što cene pšenice, soje i kukuruza padaju na berzama, pa uz male lanjske prinose zbog suše i visoke

troškove repromaterijala se nalaze na ivici finansijske izdržljivosti. Predsednik Nezavisne asocijacije poljoprivrednih proizvođača Srbije Jovica Jakšić navodi za „Dnevnik“ da bi ih iz besparice izvuklo samo veća novčana davanja po hektaru. Mada zna da ta potpora ne može odjednom da bude kao u zemljama EU, naglašava da mora biti više-struko uvećana. „Subvencije po hektaru treba da budu bar 200 evra, a ukoliko budemo dobili manje od tog iznosa, onda bolje da ništa ni ne dobijemo“, ističe Jakšić i navodi da postoji rešenje da se subvencije za biljnu proizvodnju po hektaru znatno uvećaju.

Potrebne i povlastice za gorivo

Paori smatraju da gorivo predstavlja veliki izdatak ratarima i da zato Ministarstvo poljoprivrede i poljoprivredna udruženja treba da rade na tome da ga ove godine zemljoradnici dobiju po povlašćenim cenama i u narednom periodu.

Subvencija za lanjski rod suncokreta

■ **Vlada Srbije usvojila je nedavno dopunjenu Uredbu o utvrđivanju Programa finansijske podrške poljoprivrednim proizvođačima suncokreta roda 2022. godine i za te namene izdvojila sredstva u ukupnom iznosu od 2,2 milijarde dinara.**

Vlada je krajem avgusta 2022. usvojila Uredbu o utvrđivanju programa finansijske podrške poljoprivrednim proizvođačima suncokreta roda 2022. godine, kako bi se održala prehrambena bezbednost stanovništva i ublažile posledice rasta cena proizvodnje ove uljarice i suše koja je pogodila poljoprivrednu proizvodnju. Po Uredbi je svako registrovano poljoprivredno gazdinstvo u Srbiji koje je proizvelo suncokret

imalo pravo na državnu subvenciju u iznosu od 7,8 dinara

po kilogramu ove uljarice, za količine do 200 tona.

Visoke temperature prete usevima

■ **Visoke temperature u decembru i prvim danima januara loše utiču na pšenicu i druge ozime useve, jer podstiču vegetaciju, pa bi eventualno zahlađenje i niske temperature u narednom periodu oštetili biljke i loše uticali na prinose, upozoravaju poljoprivredni stručnjaci.**

Blaga zima ne pogoduje ni voću, što bi moglo da se odrazi na ukupne prinose domaćih proizvođača, a stručnjaci ukazuju da je za prestanak vegetacije i prelazak u fazu mirovanja biljaka kako bi lakše podnele temperature u minusu neohodan sneg i postepeno zahlađenje, ističući da je sneg najbolja zaštita kako bi usevi sa što ma-

nje posledica dočekali proleće. Osim što štiti biljke od smrzavanja, sneg nakon topljenja doprinosi i većjoj vlažnosti zemljišta, a to će dodatno pogodovati kulturama, što je posebno važno za one ratare koji su svoje parcele zasedjali nakon optimalnog roka, jer će vlaga, sa poboljšanjem vremenskih uslova, doprineti bržem i boljem klijanju i ni-

canju biljaka. Neuobičajeno toplo vreme do sada, kako objašnjavaju stručnjaci, više odgovara usevima koji su posejani nakon optimalnog roka, jer su kod ranijih useva visoke temperature izazvale pojačano klijanje, pa bi u slučaju naglog zahlađenja i nešto nižih temperatura biljka bila oštećena.

PSSS Vrbas

Neophodno redovno obilaziti parcele

■ **Savetujemo poljoprivredne proizvođače da redovno obilaze svoje parcele i da procene da li je potrebno tretiranje poljskih glodara. Ako to nije rađeno jesenas, obavezno da se to uradi sada, čim vremenski uslovi dozvole.**

U zavisnosti od rokova setve, pšenica se nalazi u različitim fenofazama rasta. Ozi-ma pšenica, iz optimalnih rokova setve, nalazi se u fazi bokorenja (BBCH 21-25), dok se pšenica iz kasnijih rokova setve nalazi u fazi 2- 3 lista razvijeno (BBCH 12-13). Ozi-mi ječam se nalazi u fenofazi bokorenja (BBCH 24-25). Vizuelnim pregledima biljaka ječma, utvrđeno je prisustvo simptoma mrežaste pegavosti lista ječma (Pyrenophora teres) na do 50% biljaka, pepelnice žita (Erysiphe graminis) na do 16% biljaka i rđe ječma (Puccinia hordei) na do 3% biljaka. Što se tiče vizuelnog pregleda ozime pšenice, takođe su uočeni simptomi pepelnice strnih žita (Erysiphe graminis) uočeni su na do 38 % biljaka. Simptomi lisne rđe pšenice (Puccinia recondita), na jednoj od parcela na kojima su vršeni pregledi, uočeni su na 45% biljaka, dok je na ostalim procenat biljaka sa simptomima navedenog patogene dosta niži. U ovom periodu se ne preporučuju he-

i vremenske uslove. Pre bilo kakve aktivnosti na parceli, preporuke stručnjaka su da se odradi agrohemijaska analiza zemljišta na količinu lako

pristupačnog azota. Ova metoda analize zemljišta se naziva N-min metoda. Za prihranu pšenice uzimaju se uzorci sa tri sloja zemljišta, dubine od 0-30; 30-60; 60-90 cm. U zavisnosti od količine azota po slojevima, zavisi će i količina azota koja treba da se doda mineralnim đubrivima. Za naše agroekološke uslove, najbolje bi bilo koristiti AN-amonijum nitrat, koji se najbrže rastvara i kao takav je

Važna kvalitetna prihrana useva

Bez dovoljne količine azota, nema prinosa. Međutim, prevelike količine azota štetno deluju na biljku, one postaju bujnije, dolazi do njihovog poleganja i većeg napada bolesti. Prva prihrana se obavlja rano u proleće, čim vremenski uslovi dozvole, sa oko 60-70% ukupne količine preporučene doze azota, a druga u fazi intezivnog porasta biljaka sa preostalih 30-40% azota. To obično bude oko 15 do 20 dana nakon prve prihrane. Poljoprivrednici treba redovno da prate stanje useva, slušaju savete stručnjaka iz PSSS kao i Prognoznno izveštajne službe Vrbas. Da se vode dobrom poljoprivrednom praksom, reaguju kada se na određeni problem da preporuka. Samo tako se racionalno troše sredstva i čuva životna sredina.

mijske mere zaštite useva, a Prognoznno izveštajna služba, Regionalnog Centra Vrbas nastavlja sa praćenjem zdravstvenog stanja useva ozimog ječma i pšenice i blagovremeno će obavestiti poljoprivrednike o vremenu tretiranja ozimih strnina. Sa prihranom pšenice i ječma ne treba žuriti. Treba uzeti u obzir fenofazu biljaka kao

i najpre dostupan biljkama. Često poljoprivrednici koriste i đubrivo UREA, ali bi onda morali sa prihranom da krenu ranije, već početkom februara, zato što je ovoj vrsti đubriva potrebno i do trideset dana da se razloži u oblik koji je dostupan biljkama, što zavisi od vremenskih uslova.

Biljana Dobranić, savetodavac PSSS Vrbas

Akcija, sniženje i rasprodaja nisu isto

■ **Sezonska sniženja započinju u razdoblju između 25. decembra i 10. januara. Ovom prilikom ukazali bismo na prava potrošača, kao i obaveze trgovaca, kada su u pitanju različiti prodajni podsticaji kojima se potrošači motivišu da obave kupovinu.**

Ponuda prodajnog podsticaja naročito sadrži: vrstu podsticaja, precizno i jasno određenje robe/usluge na koju se odnosi, period važe-

cena na koju se popust oglašava kratak period bila u ponudi. Zakon propisuje: Zabranojeno je oglašavanje prodajnih podsticaja kojim se oglašava

je niža od prethodne cene te robe/usluge i traje ne duže od 31 dan. Trgovac i pružalac usluge koji organizuju akcijsku prodaju sa rokom važenja do tri dana ne moraju da istaknu sniženu i prethodnu cenu, već jasno određenje procenta sniženja. Trgovac je dužan da se pridržava istaknute cene i uslova prodaje. Ukoliko je oglašena cena na osnovu koje ste se odlučili za kupovinu, istaknuta uz robu koju kupujete, ista mora i prilikom izdavanja računa biti obračunata. Česta je situacija da akcijska cena koja se nalazi uz artikal, na kasi bude zanemarena i da se potrošaču obračuna viša cena, odnosno ona na koju je oglašen popust.

nja podsticaja, sa naznakom datuma početka i datuma isteka, a u slučaju rasprodaje sa naznakom „dok traju zalih“, kao i sve eventualne posebne uslove vezane za ostvarivanje prava na podsticaj. U nastavku, izložićemo kada i na koji način se obavlja prodaja sa sniženom cenom. U slučaju prodaje robe/usluge sa sniženom cenom, trgovac, odnosno pružalac usluge, je dužan da pored ponude prodajnog podsticaja, na prodajnom mestu jasno istakne i sniženu i prethodnu cenu.

Sezonsko sniženje je prodaja robe po sniženoj ceni nakon protoka sezone i najviše dva puta godišnje. Sezonsko sniženje započinje u razdoblju između 25. decembra i 10. januara i 1. i 15. jula. Sezonsko sniženje može trajati najviše 60 dana po sezonskom sniženju. Ističemo i najčešće situacije sa kojima se prilikom kupovine susrećemo, a za koje je Zakon o trgovini predvideo novčanu kaznu: Trgovac ogłosi najviši procenat sniženja, a u maloprodajnom objektu je zanemarljiv broj artikala po toj ceni. Zakon propisuje: Kod oglašavanja procenta sniženja, najveći procenat sniženja može da se navede ukoliko se odnosi na najmanje jednu petinu robe u asortimanu trgovca. Potrošači često imaju utisak da su u pitanju prividna sniženja, da je

šava navodna rasprodaja ili prividno sniženje cene robe ili usluga, obim sniženja ili sl, ako je ranija cena neistinito prikazana ili je roba/uslu-

Prijave Tržišnoj inspekciji

Ukoliko primetite bilo kakve nepravilnosti koje se tiču oglašanih sniženja, prijavu uputite Tržišnoj inspekciji koja je nadležna za nadzor propisa koji se tiču prodajnih podsticaja. Naglašavamo, da su prava potrošača ista i kada se roba/usluga kupi po redovnoj i kada se kupi po sniženoj ceni. Ukoliko imate fiskalni račun, odnosno dokaz o kupovini, za nesaobraznost/nedostatak koji se u periodu od dve godine pojavi, možete prodavcu izjaviti reklamaciju. Jedan od razloga je i situacija kada kupovinu obavite u maloprodajnom objektu, a predomislite se, shodno Zakonu o zaštiti potrošača, ukoliko ne postoji nesaobraznost/nedostatak, nemate pravo da zahtevate povrat novca odnosno zamenu. Neki od trgovaca ovakvu praksu dozvoljavaju, ali je odluka o tome prepuštena njihovim uslovima i poslovnoj praksi, a ne i obavezi koju je propisao zakon.

ga bila ponuđena po ranijoj ceni u zanemarljivo kratkom periodu. Da se u praksi ne navodi jasno razlog sniženja, kada on postoji. Zakon propisuje: Ako se prodajni podsticaj nudi za robu kojoj je smanjena upotrebna vrednost (roba sa greškom, oštećenje, pred istekom roka trajanja i sl.), taj razlog se mora jasno i nedvosmisleno istaći na prodajnom mestu. Najčešća prodaja sa sniženom cenom sa kojim se u svakodnevnoj kupovini susrećemo jeste akcijska prodaja.

Akcijska prodaja je prodaja robe/usluge po ceni koja

Naglašavamo da u tim situacijama, imate pravo da zahtevate cenu koja je uz robu istaknuta i da insistirate da vam prodavac pod tim uslovima robu i proda. Suprotno postupanje, odnosno odbijanje trgovca da postupi po vašem zahtevu predstavlja zakonom sankcionisan prekršaj.

Rasprodaja robe je prodaja po nižoj ceni u odnosu na prethodnu cenu, u slučaju prestanka poslovanja trgovca, prestanka poslovanja u određenim objektima ili prestanka prodaje određene robe. Trgovac je dužan da fizički izdvoji robu koja je predmet rasprodaje od prodaje robe pod redovnim uslovima. Od objavljivanja rasprodaje do kraja njenog trajanja trgovac ne sme da naručuje i uključuje u rasprodaju nove količine robe koja je predmet rasprodaje.

Nova usluga eUprave

eIzvod iz matičnih knjiga

Na portalu eUprava od nedavno funkcioniše nova usluga – eIzvod iz matičnih knjiga. Usluga eIzvod iz matičnih knjiga omogućava da preko portala podnesete zahtev za dobijanje izvoda iz matične knjige rođenih, venčanih ili umrlih, odaberete tip, odnosno jezik obrasca na kom želite da dobijete izvod, kao

i oblik – da li želite izvod u papirnom ili elektronskom obliku.

Da biste pokrenuli ovu uslugu potrebno je da budete registrovani korisnik Portala eUprava i da budete prijavljeni mobilnom aplikacijom ConsentID ili kvalifikovanim elektronskim sertifikatom.

Sednica Saveta za rodnu ravnopravnost u Kuli

Unapređenje rodne ravnopravnosti

■ **Na trećoj sednici Saveta za rodnu ravnopravnost i ostvarivanje rodne ravnopravnosti opštine Kula, članovi Saveta razmatrali su izveštaj Saveta za 2022. godinu, kao i plan rada za 2023. godinu.**

Na predlog Saše Goločorbić, sportskog inspektora plan rada za 2023. godinu je dopunjen aktivnostima razvijanja saradnje sa sportskim organizacijama sa ciljem unapređenja rodne ravnopravnosti. Članovi Saveta su upoznat sa zakonskim obavezama organa vlasti koji imaju više od 50 zaposlenih o izveštavanju o ostvarivanju rodne ravnopravnosti prema odredbama Zakona o rodnoj ravnopravnosti.

Razmatran je Plan upravljanja rizicima od povrede principa rodne ravnopravnosti. Deo sastanka je predstavljao realizaciju aktivnosti projekta koji je odobren od strane

Zavoda za ravnopravnost polova. Članovima Saveta i prisutnima je podeljen upitnik, koji se sastojao od šest pitanja. Pitanja su se odnosila na pol, rod, rodnu ravnopravnost, diskriminaciju, rodno osetljiv jezik, rodno osetljivu statistiku i rodno budžetiranje. Cilj je da se uradi evaluacija upitnika i dobiju rezultati koliki je nivo znanja učesnika kako bi se uvidelo koje su edukacije potrebne za članove Saveta.

Sednici je prisustvovao i predsednik opštine Kula, Damjan Miljanić, koji je istakao neophodnost postojanja rodne statistike kako bi se aktivnosti iz LAP-a sprovodile.

Velike količine blata na putevima u Vrbasu

Zbog blata ugrožena bezbednost u saobraćaju

■ **Monitoringom saobraćajnica u Vrbasu Ekološki pokret Vrbasa je utvrdio velike količine nanetog blata od kamiona, angažovanih na radovima izgradnje brze pruge.**

“Osnovano smatramo da je bezbednost saobraćaja ugrožena na nekoliko lokaliteta u gradu, na kojima se velike količine blata nanose točkovima teretnih vozila.

Prijava je podneta saobraćajnoj i komunalnoj inspekciji, te Policijskoj stanici u Vrbasu. Kako smo primetili, pod pritiskom blata od izvođača radova na brzom pruži registrovali smo sledeće lokacije: Put za Male provalije (gradilište vijadukta), Vojvodina promet (izlaz sa nekategorisanog puta), Mala ram-

pa, naselje Mađaršor (betonska baza), Idoški put (lokacija vađenja žute zemlje) i Kucurski put (izgradnja podvožnjaka). Takođe smo skrenuli pažnju nadležnim služ-

šta na kolovoz. Ukoliko to odbiju, zbog evidentnog rizika po učesnike u saobraćaju, zahtevali smo da to hitno uradi komunalno preduzeće/vatrogasna stanica/DVD, uz fakturisanje izvođačima radova. Dodatno smo uputili zahtev Opštini Vrbas i saobraćajnoj policiji da se u periodima vlažnog i kišnog vremena u kojem je, kao što je sada slučaj, vanredno angažovana građevinska operativna, uvede monitoring čistoće saobraćajnica i poštovanje ovog dela saobraćajnih propisa, kao i da se po potrebi uvede češće pranje kolovoza na glavnim saobraćajnim pravcima. Od nadležnih smo zahtevali da nas izveste o njihovom postupanju po ovoj prijavi. Monitoring životnog ambijenta obavlja se zahvaljujući podršci kompanija: Šećerana Crvenka, Sunoko, Vital i Karneks”, navode iz Ekološkog pokreta Vrbasa.

bama na desetak gradilišta u Vrbasu sa kojih se manevrisanjem vozila iznosi blato na kolovoz, posebno u ulici Save Kovačevića. Zahtevali smo od čelnika lokalne samouprave da obavezu izvođača radova da očiste blato sa ceste u dužini njegovog nanosa a potom da ga redovno čiste sa izlaza iz gradili-

Sanirana deponija u Kucuri

■ **Javno komunalno preduzeće “Komunalac” sa početkom 2023. godine uklonilo je i saniralo deponiju građevinskog materijala u Kucuri, saopšteno je iz JKP.**

“Na osnovu ugovora s Odeljenjem za inspeksijske poslove Opštinske uprave Vrbasa, ekipe Poslovne jedinice ‘Čistoća’ JKP ‘Komunalac’, sanirali su deponiju za odlaganje građevinskog ot-

druga vrsta smeća. Apelujemo na stanovnike Kucure da ovu deponiju koriste isključivo za odlaganje građevinskog otpada i zemlje, te da na ovo mesto ne dovoze komunalni i drugi otpad”,

pada u Kucuri, u pravcu Savinog Sela, koja se prostire na 1.500 kvadratnih metara. Uklonjeno je 1.000 kubnih metara otpada. Pored građevinskog, za čije odlaganje je predviđen ovaj prostor na obodu sela, zatečena je i

navodi se u saopštenju.

Iz ovog preduzeća stiže i obaveštenje da su ekipe Zimске službe JKP iskopali upojne jarke u ulici Arčibalda Rajsa u Vrbasu. “Na osnovu ugovora s lokalnom samoupravom, u toku je održavanje

i iskop jendeka na više lokacija u gradu i naseljenim mestima vrbaskе opštine. Ovi radovi rešiće problem odvođenja voda i obezbediti bolju prohodnost za saobraćaj. Uporedo s kopanjem upojnih kanala, uklanjaju se bankine. Putari koriste lepo vreme, pa su ovih dana kopali i održavali jarke u Kucuri, Ravnom Selu i Kulpinu, kao i na više lokacija u samom gradu. Ovim poslovima prethodilo je postavljanje odbojne ograde u Vrbasu na uglovima ulica Save Kovačevića i Oktobarske, Save Kovačevića i Bačke, Idoškog puta i Vinogradske ulice, kao i u Zmajevu na krivini prema Sirigu. Postavljeno su i smerokazi, a krpe se i udarne rupe hladnom asfaltnom masom”, istakli su iz ovog komunalnog preduzeća.

Izborna Skupština Planinarskog kluba „Gora“ - Vrbas

Novi predsednik

■ **„Razvoj planinarenja, orijentiringa i planinarskog biciklizma, i pažnja usmerena prema članovima i građanima, jer naše aktivnosti treba da podrazumevaju i kvalitetno druženje sa prirodom i ljudima, to su osnovni akcenti našeg budućeg plana aktivnosti“, rekao je Dragan Jurakić, novoizabrani predsednik.**

Planinarski klub „Gora“ - Vrbas, okuplja planinare iz Vrbasa i Srbobara i veoma je aktivan i prisutan čak i na nekim takmičenjima Planinarskog saveza Srbije, odnosno Vojvodine. Dosađnjem predsedniku Kluba Vladu Papugi je istekao mandat i s obzirom na tu činjenicu zakazana je izborna Skupština PK „Gora“ Vrbas, koje je održana 22. januara u CFK Vrbas. Dragan Jurakić je na ovoj Skupštini izabran za novog predsednika, čovek koji je inače aktivan sportista, koji se dugo godina bavio atletikom, ali učestvovao je i u radu sličnih sportskih

udruženja u Novom Sadu. Za zamenika predsednika izabran je Predrag Bajčeta, kao što su izabrani i novi članovi Upravnog i Nadzornog odbora PK „Gora“ - Vrbas.

Na Skupštini je usvojen Izveštaj o radu prethodnog rukovodstva, kao što je usvojen i novi Poslovnik o radu. Jedan interesantan podatak je izneo novoizabrani predsednik PK „Gora“, da planinarenje u Vrbasu ima dugu tradiciju čak od 1928. godine, kada je postojao PK „Fruška Gora“ i tu tradiciju od čak 95 godina će nastaviti i negovati PK „Gora“ - Vrbas.

Nova zgrada Policijske stanice u Kuli

■ **Radovi na novoj zgradi Policijske stanice u Kuli privode se kraju. Najavljeno je da će rad službi biti organizovan slično kao u Uslužnom centru u Opštinskoj upravi, sa šalterima, konforno za građane i za zaposlene.**

Završni radovi u novoj zgradi Policijske stanice u Kuli uveliko su u toku, a priliku da se upozna sa dinamikom samih radova, kao i sa svime onim što je urađeno, imao je predsednik opštine Kula, Damjan Miljanić. U razgovoru sa načelnikom Policijske stanice u Kuli, Željkom Vojinovićem, i načelnikom Policijske uprave Sombor, Jovanom Reljićem, izrazio zadovoljstvo svime viđenim i istakao je da je ovaj objekat svojevrsno obeležje dobre saradnje i razumevanja lokalne samouprave i policije: „Praktično je sve završeno. Ostali su detalji unutar objekta i ispred objekta. Zgrada je u odličnom stanju i nadam se da će policija imati dobre uslove za rad, a da će, takođe, i građani koji ovde završavaju svoje različite poslove vezane za policijsku službu, kao i administrativne po-

slove vezane za registraciju automobila i slično, imati mnogo bolje uslove nego u postojećoj zgradi. Rad službi će biti organizovan slično kao u Uslužnom centru u Opštinskoj upravi, sa šalterima i jednom, potpuno konfornom, situacijom i za građane i za zaposlene. Cela zamisao je bila startno postavljena tako da opština obezbedi objekat kupovinom, a da posle policija uredi taj prostor spram svojih potreba“. Kada je reč o trenutnom objektu policijske stanice, Miljanić kaže da je gotova projektna dokumentacija i da će i tu u budućnosti uslediti konkretni radovi: „Kada smo ušli u kupovinu ove zgrade, paralelno sa tim smo započeli izradu projektnih dokumentacija za rešavanje sadašnje zgrade policije. Projektna dokumentacija je završena“. Kula.rs

Nove sadnice u Kuli

■ U neobično toplom mesecu januaru nastavljena je akcija sadnje novih sadnica na teritoriji opštine Kula.

Ovog puta, akcenat je bio na urbanim delovima naseljenog mesta Kula, te su tako, najpre, sadnice crvenog javora posađene u samom centru, u Kramerovoj ulici. Nakon toga, nove sadnice posađene su na prostoru u okviru Sportskog centra na Vašarištu, čime je ovaj prostor, sa ekološkog aspekta, dodatno obogaćen.

Kako je rekao predsednik opštine Kula, Damjan Miljanić, ovo je nastavak sličnih akcija i svako naseljeno mesto dobiće i ubuduće nove sadnice: „Prošle godine je krenula akcija pošumljavanja na više lokacija u Krušiću, Kuli i na još nekim lokacijama. To je ta jesenja sadnja, a sada se sa njom nastavilo,

ovoga puta u urbanim delovima. Pre svega, tu mislim na Kramerovu ulicu, gde je bagrem izvađen i on će biti presađen na druge lokacije, a umesto bagrema posađen je, kao i na prostoru Sportskog centra, crveni javor. To je, praktično, dogovoreno još prošle godine, tako da, i na ozelenjavanju i uređi-

vanju površina, posao se nastavlja. Takođe, radiće se i obnova zasada, imamo jedan veliki zasad topole koji je bio poprilično devastiran zbog nevremena i deo drveća se morao ukloniti. To će se sada popuniti, tako da je to jedan posao koji je permanentan i koji se obavlja svake godine u periodu kada su uslovi za sadnju najbolji, a to je kasna jesen i početak zime. Sadašnje vremenske prilike odgovaraju za sadnju, i temperatura i

vlažnost zemlje su savršeni, te se zbog toga pristupilo pošumljavanju“.

Nažalost, sve ono što je iole korisno za zajednicu prate i neodgovorni postupci, srećom, pojedinaca. Ovom prilikom predsednik opštine je istakao da je ovo hroničan problem sa kojima se susreću i druge opštine, ali ohrabruje činjenica da je većina građana svesna i da većina građana ceni rad i trud lokalne samouprave i nadležnih službi.

Kula.rs

Institut za ratarstvo i povrtarstvo - Novi Sad

Zlatibor postaje centar poljoprivrede

■ 57. Savetovanje agronoma i poljoprivrednika Srbije i 3. Savetovanje agronoma Srbije i Republike Srpske.

Od ponedeljka 30. januara 2023. godine Zlatibor postaje centar poljoprivrede i poljoprivredne nauke kako u Srbiji tako i u regionu.

Najveća dostignuća iz oblasti poljoprivrede Republike Srbije i Republike Srpske biće predstavljena na 57. Savetovanju agronoma i poljoprivrednika Srbije i 3. Savetovanju agronoma Srbije i Republike Srpske u hotelu Palisad.

Poljoprivreda iz godine u godinu napreduje, što će se jasno pokazati u toku tri dana kroz serije predavanja i panel diskusija. Vrhunski predavači i veliki broj panelista preneće najnovija saznanja iz domena poljoprivredne nauke prilagođena agronomima i farmerima. Institut za ratarstvo i

povrtarstvo, Institut od nacionalnog značaja za Republiku Srbiju već 84 godine, oplemenjivanjem, razvojem, proizvodnjom i plasmanom visoko kvalitetnog semena i tehnologijom proizvodnje svih ratarskih biljnih vrsta, obezbeđuje prehrambenu sigurnost države Srbije. Tradicionalno, na jednom mestu okupiće se veliki broj naučnika i stručnjaka iz sveta poljoprivrede, poljoprivrednih proizvođača, predstavnika državnih institucija, vodećih preduzeća i prijatelja skupa. U predivnom ambijentu snegom prekrivenog Zlatibora, družićemo se i međusobno deliti najnovija naučna saznanja, tehnologije, savete i iskustva.

57. SAVETOVANJE AGRONOMA I POLJOPRIVREDNIKA SRBIJE I 3. SAVETOVANJE AGRONOMA SRBIJE I REPUBLIKE SRPSKE

Hotel Palisad, Zlatibor
30.01 - 03.02.2023.

INSTITUT ZA RATARSTVO I POVRTARSTVO
INSTITUT OD NACIONALNOG ZNAČAJA ZA REPUBLIKU SRBIJU
NOVI SAD

Vrbašanka Vasilija Radojević Novčić proslavila stoti rođendan

Nikad nijesam voljela ljekove...

■ **Baba Vasilija ima tri ćerke, desetoro unučadi i 21 praunuće. Vedrog je duha, uvek raspoložena za društvo i razgovor. Voli ljude, voli život i raduje se svakom novom danu. O svom životu rado je govorila za Bačka Press.**

Uz skoro 100 zvanica, pesmu i igru do duboko u noć, u restoranu u Vrbasu 100. rođendan 14. januara proslavila je baba Vasilija. Veselju je prisustvovala najbliža rodbina, a da bi uveličali veselje sestre, majci, babi, prababi, doputovali su rođaci sa svih strana - iz Crne Gore, Nemačke,

Vasilija, pa je tako i dobila ime Vasilija.

Bila je najstarija od sedmero dece, imala je petoro braće i jednu sestru - najmlađu (82). Odlično se seća Drugog svetskog rata. "Naša porodica bila je partizanska. Kroz selo je prolazila svakojaka vojska. Bilo je partizana,

smo cijelu noć i dan. Dvije su nam se žene u vozu porodile. Kad smo stigli u Novi Sad sve su nas sa nečim što smrdi naprskali. Valjda zbog vašaka. Kad smo stigli u Vrbas odveli su nas na mesto gde je sada subotnja pijaca. Tamo je bilo veliko javno kupatilo. Razdvojili su muške i ženske, poskidali do gole čapre, a ozgor iz plafona pljušti voda... A svu onu robu svakome posebno vezali u maramu, kad su oprali, poparili, osušili, vratili nam", priča ova vremešna starica.

U Vrbas je cela njena porodica stigla u jesen 1945. godine: "Imala sam 23 godine kada sam došla u Vrbas. Mislili smo da je dar to što dolazimo ovde, a neki i nijesu. Moja baba, očeva majka jedva je šćela da dođe, a posle je vikala 'Kud dođoh vamo'. Nikad nije voljela".

Vasilija se udala za Miodraga Novčića rodom iz Bijelog Polja. "Naradila sam se kad sam stigla ovde. Zvali su nas biroši. Išli smo u polje, ili na kudeljaru, najjadnija mi je bila kudolja. Odere svu kožu, sve krv iz ruku... Svakoja-ke teške poslove sam radila", kaže Vasilija sećajući se teškog rada. Kasnije se zaposlila u firmi "Bačkatrans", odakle je 1973. godine zbog problema sa kičmom otišla u invalidsku penziju.

Vasilija ima tri ćerke Ljubinku, Darinku i Dragicu, 10 unučad i 21 praunuće, kako kaže "sve ljepše od ljepšeg".

Za svog života dugog ceo jedan vek, nije mnogo puta bila kod lekara, naočare za vid ne

nosi, retko pije lekove. Prošle godine imala je koronu, obostranu upalu pluća, nije htela na bolničko lečenje.

"Nikad nijesam voljela ljekove, a sad gledam moju decu i unučad, čim ih nešto zaboli, puna šaka ljekova. Okle neće boljeti od tolikih ljekova. Jednom sam bila na rendgen, rek'o mi doktor puna žuč kamenja, ti se moraš operisat. Ja velju ne, u mene nož vala neće. A oni me plašili da neću izdržati ni dva meseca da ću morati na operaciju. Eto otad ima dvades' i kol'ko godina, a ja još pod nož nijesam".

Baba Vasilija živi sama u stanu. Posećuju je ćerke, unuci i praunuci. Gleda televiziju, prati nekoliko serija, uz šetalicu prošetala po stanu. Dan joj počinje sa dobrom komšinicom Dušicom sa kojom

svako jutro pije kafu i doručkuje. Popodne obavezno telefonira, kada ne izađe napolje otvori prozor i bar pola sata provede uz prozor, na svežem vazduhu. I sada se raduje životu, nasmejana je, vedra i puna priče. Za dug život kaže potrebna je umerenost u svemu, a jako je važno i slušati svoje telo.

"Prvo bi preporučila da ne se ne piju ljekovi, a onda da se ne treba prejedati, nego sve po malo. Dobro i polako sve preživljavati, da ti je lako stomaku. Ja volim svu hranu po malo da jedem. Treba sam otkriti šta je kad nešto boli. Mora biti da je od nečega, pa sam otkriješ. Prvo nađeš šta ti ne godi da jedeš. Nekad malo i pretrpiš kad te boli. Izmasiraš glavu, umiješ se i proći će", poručila je Vasilija.

Baba Vasilija sa praunućadima

Baba Vasilija sa unučadima

ke, Dubajja... Sve je prošlo, kako i priliči. "Zadovoljna sam što smo se svi okupili. Milina mi je bila da ih sve mlade i vesele vidim. Ostala sam skoro do jedan sat iza ponoći, više nijesam mogla izdržati", kaže zadovoljno slavljenica.

Bistrog uma, vedre naravi baba Vasilija seća se života

Sama svoje ime donijela

"Kad me je majka odvela u crkvu da me krsti, pop mi je dao ime Vasilija, majka je mislila drugačije da se zovem, a on joj rekao: 'Ona se rodila na Svetoga Vasilija i sama je donijela svoje ime. Ona je Vasilija, a ti je potlje zovi kako joj hoće'. I ja ostadoh Vasilija. Ne znam, možda me baš Sveti Vasilije čuva. Ja se nekad i sama čudim kako to. Evo imam sto godina, još me nije niko obuko ni svuko, niti u kupatilo vodio, nego sve sama mogu".

tokom celog jednog veka. Sećanja datiraju od najranijeg detinjstva iz Velemlja - srez Nikšić, gde je rođena davne 1923. godine. Rođena je na dan velikog sveca Svetog

bilo oslobođenje. I tada smo dobili da se selimo i idemo u Vojvodinu", seća se baba Vasilija. "U vozu za Vojvodinu bilo nas je odasvuda, sve običan narod, putovali

Šta ću pod oni kamen?

"Velikih je tuga u životu bilo, koje je teško preboljet. Teško je, ali sada da me pitaju voljela bih da može da mi se produži život bar još 10 godina. Jako volim da gledam omladinu. Svoju decu da gledam. Šta ću tamo pod oni kamen, ne umire mi se!"

Veselin Milićević, satiričar, aforističar
i pesnik za decu iz Vrbasa

Nova zbirka kratkih satiričnih priča „Seoba Perka Mušova“

■ Ovo je poznatom autoru zastupljenom u mnogim domaćim i stranim antologijama druga zbirka kratkih priča, a četvrta satirična, koja na uvid literarne javnosti dolazi nakon desetogodišnje pauze u objavljivanju, ali ne i u stvaranju. Izdavač Seoba Perka Mušova je Javna Biblioteka „Danilo Kiš“.

„Za naziv knjige izabrao sam naziv jedne od priča u njoj – Seoba Perka Mušova, koja je zaslužila glavnu na-

matiku. Da bi neko bio satiričar mora da uđe u životne teme, i u politiku, i u međuljudske odnose, u sve teško-

dar Čotrić, satiričar i recenzent, zapisao je da su priče i humoreske Veselina Milićevića „umešno napisane i valjano odabrane da čitaocu pruže estetski doživljaj, da ga osveste, nasmeju, ponekad zabrinu, da mu pomognu da bolje razume ono što vidi, da ga moralno okrepe, da mu omoguće da se identifikuje sa likovima i prepozna situacije u kojima se i sam nesvesno nalazi“. „Naš satiričar piše vesele priče o neveselim vremenima, lakim perom secira teške teme, stvara minijature o velikim događajima, humorno pristupa ozbiljnim pitanjima, Milićevićeva priča nije samo ‘fragment romana’ već je ‘ro-

gradu za najbolju satiričnu priču ‘Zlatna kaciga’ u Kruševcu. U knjizi su 33 priče, trudio sam se da izaberem one najbolje koje sam napisao u prethodnih deset godina, a najbolju ocenu o svemu daće čitaoci. U realizaciji su mi pomogli i veoma dobri saradnici; Branislav Zubović iz Javne biblioteke koji je tehnički uredio knjigu, Nikola Dragaš, jedan od najuspešnijih ilustratora je pripremio korice, dok je recenzent knjige naš najbolji satiričar Aleksandar Čotrić. Mislim da sam u pričama dodirnuo svaku te-

ću sa kojim se čovek susreće u životu. Satiričar ne mora da bude samo talentovan za pisanje, on mora da bude i

Biografija

Veselin Milićević rođen je 1953. godine u Bačkom Dobrom Polju. Piše od 1980. godine. Zastupljen je u više od 50 zbornika i antologija. Dobitnik je brojnih književnih priznanja za aforizme i satiru, preveden na više jezika. Afirmisan je i kao pesnik za decu, a te pesme su mu zastupljene u četiri knjige.

pomalo hrabar, jer kad dotakneš neke teme moraš se i nekom zameriti. To je srž satire, ona nije samo humor, ona tera na razmišljanje”, rekao je Milićević. Aleksan-

man u malom’, jer je univerzalna, sveobuhvatna i daje sadržajnu epsku sliku sveta u celini”, zapisao je, između ostalog, Čotrić.

Nova izložba „Ateljea 05“

Unutrašnji izraz duše

■ U Domu kulture Srbobran otvorena izložba slika Udruženja likovnih amatera „Atelje 05“ iz Vrbasa.

Udruženje likovnih amatera „Atelje 05“ iz Vrbasa nastalo je davne 2005. godine u želji da se iskreno posvete sebi, da se druže, poštuju i sarađuju sa umetnicima iz svog okruženja i šire prezentovali su do sada veliki broj izložbi u regionu. Plod dugogodišnje saradnje sa srbobranskim Domom kulture je i ova januarska izložba, sa veoma intrigantnim nazivom „Unutrašnji izraz duše“. Veliki broj radova amatera slikara iz Vrbasa ovih dana krasi zidove

Galerije u Srbobranu, a samo otvaranje obeležio je veliki broj ljubitelja likovne umet-

nosti iz Srbobrana i Vrbasa, kao i samih autora.

U susret 55. Festivalu poezije mladih Konkurs za mlade pesnike Srbije i regiona

■ Savet Festivala poezije mladih raspisao je konkurs za mlade pesnike iz Srbije i regiona za učešće na 55. Festivalu, koji će se krajem maja održati u Vrbasu.

Pravo učešća na konkursu imaju pesnici do 27 godina starosti sa ciklusom od 10 neobjavljenih pesama, na srpskom jeziku i jezicima nacionalnih zajednica (sa prevodom na srpski jezik ukoliko je potrebno).

Pesme, umnožene u četiri primerka i potpisane šifrom (sa rešenjem šifre u posebnom kovertu), treba dostaviti na adresu: Javna bibliote-

ka „Danilo Kiš“, Festival poezije mladih, Maršala Tita 87, 21460 Vrbas.

Konkurs traje do 01. aprila 2023. godine.

Pesnici čije pesme odabere stručni žiri, učestvovali će na 55. Festivalu poezije mladih koji će se krajem maja održati u Vrbasu.

Festival će nagraditi najbolje pesnike, a prva nagrada je štampanje knjige.

U sivačkom Domu kulture

Promocija knjige „Naše gajde“

■ Red muzike, red anegdota, red književnosti. Tako bi se, u jednoj rečenici, mogla opisati promocija knjige „Naše gajde“, autora Maksima Mudrinića, koja je održana u Plavoj sali Doma kulture u Sivcu.

Promocija je po mnogo čemu bila izvan šablona kakav u većini slučajeva važi za format književnih večeri.

Autor knjige, Maksim Mudrinić rekao je da ova knjiga nastala kao epilog istraživačkog rada i da je u njoj objedinjeno sve ono što nije obrađeno u muzičkoj literaturi:

„Suština knjige je da sam ja uspeo u toku dve godine da sakupim, praktično, materijal koji nije nijedan etnomuzikolog sakupio.

Obišao sam sve muzeje, istraživao sam mnoge arhive i došao do knjige koja ima tri dela. To su „Graditelji gajdi“, „Sačuvane gajde“ i „Gajde u likovnoj umetnosti“. Dakle, ja sam na jednom mestu spojio tri stvari koje nisu obrađene u našoj muzičkoj literaturi“. Kao što

je i najavljivano neposredno pred promociju, program je bio neobičan.

Kroz priču i pesmu, autor i prisutni setili su se starih gajdaša kojih više nema, a koji su ostavili traga u kulturi ovog naroda i ovog podneblja, ali je bilo i reči o samom značaju gajdi i njihovog pečata i doprinosa u prošlosti i sadašnjosti na ovom prostoru.

Nakon završetka formalnog dela programa, upriličeno je druženje, kao i prodaja i potpisivanje primeraka knjige.

Kada je, pak, o gajdama reč, ova knjiga samo je jedan u nizu doprinosa njihovog poroda i vraćanja na kulturnu i muzičku mapu Vojvodine i Srbije.

Izvor: q-media.ra

Opština Vrbas nagradila studente sa prosekom ocena iznad devet

Najbolji studenti dobili po 20.000 dinara

■ Najboljim studentima iz opštine Vrbas predsednik opštine Predrag Rojević uručio je po 20.000 dinara. Novogodišnji poklon iz opštinskog budžeta dobilo je 56 studenata s prosekom ocena iznad 9,00.

Predsednik opštine Predrag Rojević istakao je prilikom dodele novčanih čestitki da opština Vrbas ulaže napore da obezbedi pomoć najboljim đacima i studentima i olakša njihovo školovanje. On je naglasio da je za lokalnu samoupravu izuzetno važno da nagradi najbolje studente i učenike i pomogne im da pokriju makar deo troškova svog školovanja. "Vrbas

se ponosi svojim najboljim studentima. Izuzetno mi je zadovoljstvo što smo organizovali prijem za vas i što mogu da vam uručim novčani poklon, koji ste zaslužili svojim trudom, talentom, marljivošću i svojom izvrsnošću. Prosek vaših ocena jasno i nedvosmisleno govori o vašim kvalitetima. O vašim visoko postavljenim ciljevima. I zato se opština po-

nosi vama. Zato smo doneli odluku da svakom od vas iz budžeta opštine uručimo po 20.000 dinara. To je najmanje što smo mogli da uradimo za vas. Na ovaj način mi podržavamo vaš talenat, predanost, marljivost i izuzetnost. To je skroman novogodišnji poklon, ali verujem da će vam taj novac pomoći da se još više usredsredite na učenje i savladavanje gradiva, kako biste nastavili svoj briljantni obrazovni put. Kao predsednik opštine voleo bih da sledeće godine bude još više odličnih studenata koje možemo da nagradimo na ovaj način", rekao je Rojević. On je prilikom razgovora sa studentima podsetio da opština Vrbas tokom cele godine sistemski podržava decu i mlade. "Pored stipendija, najboljim studen-

tima i đacima subvencioniramo prevoz, a obezbeđujemo sredstva za nabavku udžbenika i užine u osnovnom obrazovanju. Našu posvećenost unapređenju obrazova-

nja potvrđuje činjenica da je ove godine naš budžet za obrazovanje iznosio 425,6, a sledeće godine celih 527,6 miliona dinara", zaključio je Rojević.

Čestitku dobilo 56 studenata

Novčanu poklon čestitku dobili su studenti: Teodora Mažić, Matija Vidović, Sara Golubović, Ivana Golubović, Nedeljka Mijanović, Ljubomir Kontra, Milica Stožinić, Aleksandra Vranac, Isidora Simikić, Branko Pavlović, Teodora Živković, Ljiljana Ivan, Anja Anastasija Vlahović, Nada Vujin, Minja Babić, Aleksandra Zvicer, Nikolina Gajić, Nataša Ruskaji, Isidora Mišović, Nada Vig, Mina Vujađinović, Anita Balango, Strahinja Škorić, Natalija Ristić, Milica Vasić, Nevena Malinović, Marko Bojović, Zorana Nikić, Katarina Hornjak, Katarina Tomašević, Nikolina Vuković, Ksenija Šmit, Jovana Lalović, Dora Abrahamski, Mina Osmajić, Mihaela Osmajić, Marko Buila, Danica Šarunac, Anja Aleksić, Petar Adamov, Dušan Adamov, Nina Bogdanović, Nina Bjelaković, Danica Dojčinov, Neda Basarić, Marija Cvetičanin, Simonida Lončar, Vukašin Čadenović, Dunja Karanović, Marina Todić, Nađa Kanjuh, Maša Drakulić, Leopoldina Đanić, Jelena Stanić, Kristina Hornjak i Željka Nedić.

Opština Srbobran pruža materijalnu podršku

Podrška u borbi za potomstvo

■ Opština Srbobran u saradnji sa Naftnom industrijom Srbije obezbedila je sredstva za pružanje materijalne podrške porodicama u borbi za potomstvo.

"Ovo je još jedan projekat sa kompanijom NIS u okviru programa 'Zajednici zajedno', koji je od izuzetnog značaja za našu opštinu. On predstavlja podstrek i podsticaj ljudima koji se u pro-

cesu vantelesne oplodnje i šalje poruku da nisu sami i da imaju podršku lokalne samouprave i poznate kompanije. Već godinama unazad jedan od prioriteta naše opštine, ali i kompanije

NIS, je briga o porodici, deci i natalitetu. Bez obzira što se na nivou države i pokrajine uvedene nove mere za podsticanje nataliteta, Opština Srbobran vodi računa, prati i u značajnoj meri unapređuje mere populacione i pronatalitetne politike. Obaveštavamo sve zainteresovane parove da se informišu i podnesu zahtev kako bi dobili podršku od strane Opštine Srbobran i kompanije NIS", poručila je Milica Zarić, zamenica predsednika Opštine Srbobran.

Dani Svetosavlja u Feketiću

■ Manifestacija „9. Dani Svetosavlja“ opštine Mali Idoš održaće se od 26. do 28. januara u Feketiću.

Organizatori manifestacije KC "Car Dušan Silni" iz Feketića najavili su veliki broj učesnika.

Pored članova ovog KC pevačke, glumačke, dečije, omladinske i rekreativne folklorne grupe, nagrađenih učenika – učesnika likovno – literarnog konkursa „Svetosavlje kao inspiracija“, nastupaće i brojni gosti.

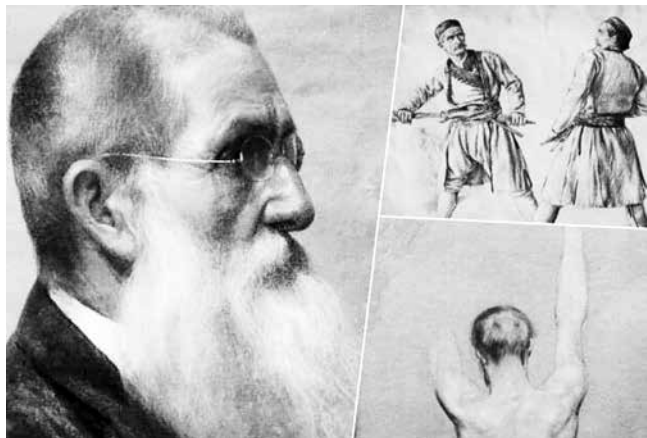
Između ostalih svoje prisustvo na 9. Danima Svetosavlja potvrdila je Marina Drašković, predstavница Ministar-

stva za rad, zapošljavanje i boračka i socijalna pitanja. U program će učestvovati: mladi pesnik i glumac Uroš Mikulić, glumica Jasmina Stojiljković, pesnikinja Mirjana Bulatović iz Beograda, obnovljeni KUD „Vrbas“ iz Vrbasa, mladi harmonikaš Lazar Đurović iz Lovćenca.

Centralni deo manifestacije biće Svetosavska akademija, koja će se održati 28. januara u sali Doma kulture u Feketiću, sa početkom u 19 časova.

Duhovna podloga autora prožeta Crnom Gorom

■ Izložba „Korespondencije: crteži Ilije Šobajića“ otvorena je 19. januara u Legatu Petra Lubarde u Beogradu. Predstavljeno je 20 crteža manjeg i srednjeg formata iz različitih faza stvaralaštva Ilije Šobajića – od akademskih studija do poznih radova. Autor izložbe je istoričar umjetnosti i kustos Luka Đukanović.

ciznije njenom geografijom, istorijom, legendom i poezijom. Šobajić nam upotpunjuje sliku o Lubardi, o porijeklu njegove poetičnosti, tj. njegove misaone orijentisanosti“, zapisano je u katalogu izložbe. Crteži Ilije Šobajića biće izloženi u Legatu Petra Lubarde do 29. marta, a posjetioce u ovom periodu očekuju i stručna vođenja kroz izložbu. Izložba se organizuje u saradnji sa Muzejima i galerijama Nikšić. Kritika ističe da je Šobajić školovan i odnjegovan u duhu akademskog realizma i to stilsko opredjeljenje nije napuštao do kraja života. Njegov crtež izuzetne preciznosti, suptilnog odnosa prema kvalitetima svijetlo-tamnog i vanrednog osjećaja za bilježenje detalja, počivao je na izboru takođe klasičnih tema: portreta i pejzaža, te brojnih studija akta.

Ideja povezivanja dva umjetnika leži u činjenici da je Lubarda za vrijeme boravka na beogradskoj Umjetničkoj školi bio učenik Šobajića na predmetu „večernji akt“. Međutim, relacija se ne ogleđa samo u toj ravni profesor – učenik. Iako je generacijski jaz između ova dva stvaraoca uslovio nepremostive razlike u pristupu, doživljaju i interpretaciji umjetnosti, postoje određene komponente koje

ih spajaju. „Premda dijаметralno suprotnih propozicija, jednako su bili nepokolebljivi i beskompromisni. Šobajić, crtač vješte i mirne ruke, akademsko-klasičarske provenijencije, i Lubarda, ekspresionist duboke slikarske promišljenosti, veoma bogate poetike, idejno-tematski su bliži nego što se to da naslutiti. Duhovna podloga oba stvaraoca prožeta je Crnom Gorom, pre-

Святковості у громаді

■ Громадське життя збагачено ще одним фестивалем. Різдвяні та новорічні звичаї побувають та традиції не забуваються.

Видбувся і другий Фестиваль колядок у Сремській Митровиці. Окрім наших товариств із Республіки Сербії, гостей, ансамблю „Поліфоніка“ із Сремської Митровиці, Сестер Служебниць Непорочної Диви Марії, присутніми були і гості із товариства ім. Івана Франка із Вуковару. Коляди та віншування є нашою традицією, котрі у ці святкові дні збагачують сімейне щастя та громадську єдність. Було почуто наші збережені старі коляди, але й нові види виконань і це є базою, щоб надали досліджувати та розвивати цю тему звичаєвості нашого народу. Завдяки новітні-

ми суспільними сітками та контактами помітним є те, що і активність дітей зростає. Повсюди, в багатьох осередках діти ходили за сівати та, спільно із батьками, продовжили втілення давнього новорічного за сівального звичаю. Засіванням підтримується той нерозривний бадьорний дух громади та нове покоління усвідомлює своє велике значення у сукупному світі дотримання власних традицій. Це, у сукупному, і є наш культурний та історичний спадок, котрі маємо шанувати та із достоїнством нести до майбутнього.

Василь Дацишин

Национални совет принесол три одлуки

Национални совет (НС) рускей националней меншини, на своєю 4. схадзке принесол одлуку о вименки Статуту НС, тиж одлуку о плану роботи за 2023. рок як и одлуку о роботним ангажованю председателя НС. Вименки Статуту ше одношели на даскельо члени котри регулюю число членох дзепоедних одборох и їх вибор, як и потераз нерегуловани можлівосци у хторих мож розришиц председателя Совиту. После дискусиї прилапени и рочни план Совиту предложени начално док не формовани одбори и роботни цела НС, а як потолковал председатель Совиту найважнейше отримац здобуте, и дзе мож, унапредзиц го.

По його словох, того року акцент будзе на 270-рочніці образования и 100-роки Граматики бачванско-сримскей бешеди, а пробує ше ришовац проблеми котрих ест на шицких уровнях у образовней вертикали.

Пробує ше розришиц и статус Театру, Национална стратегия хтора будзе на шоре накарди ше дознаю резултати Попису жительства и ище вельо того у шицких обласцох зоз со-

витових ингеренцийох. Не прилапени и одредзени предкладаня члена Совиту др Михайла Фейси на план роботи, а тиж так и його предкладане же би работа председателя була волонтерска, а не плацена. На дньовим шоре були и информации о вецей активносцох Совиту межди двома схадзками, а под точку рижне порадаене хто од членох НС будзе присутни на хторей локалней преслави национального швета.

Под точку рижне з векшину гласох не прилапени даскельо предкладаня др Михайла Фейси, а одношели ше на розпатранє проблему зоз рускими оддзелениями у школи у Коцуре, та на анализу националней стратегії и роботи предходного зволаня НС з толкованьом же буду на дньовим шоре на даедней зоз шлїдуючих схадзкох. Накарди ше з Министерства достане потвердзене же вименки статуту у складзе зоз законом, по законским термину, годно ше приступиц и гу шлїдуючим активносцом НС, а то вибор його одборох и роботних целох.

Рутенпрес

Kevesebb hiányzást jegyeztek

■ Az első félévben kevesebb volt a hiányzó diákok száma mint egy évvel korábban

A szenttamási Jovan Jovanović Zmaj Általános Iskolában két tannyelvű (szerb és magyar) oktatás folyik, a 2022/2023-as tanév első félévét 458 (köztük 160 magyar nyelven tanuló) diák fejezte

tősen csökkent a hiányzások száma.

Az eredményeket illetően tudni kell, hogy a jelenlegi statisztikai adatok a másodiktól a nyolcadik osztályos diákokra vonatkoznak,

nek leosztályozva, mert nem járnak rendszeresen iskolába. Utóbbi diákok esetében a szülőikkel és a Szociális Központ szakszolgálatával közösen keressük a megoldást.

Fontos elmondani továbbá, hogy iskolánkban dolgozik az erőszak megfékezésével megbízott munkacsoport (tagjai az igazgató, pedagógus, pszichológus, tanárok és az osztálytanítók), amelynek a feladata, hogy minden erőszakot jelenteni kell a Čuvam te (Vigyázok rád) elnevezésű platformon. A másik dolog, hogy a minisztérium megnövelte ugyan az iskolákban működő szakszolgálatok számát, de tekintettel arra, hogy a mi iskolánkban 26 tagozat működik, ránk ez sajnos nem vonatkozik, így továbbra is egy pszichológussal és egy fél munkaidőre alkalmazott pedagógussal dolgozunk – foglalmazott az igazgató.

L.P.

be. Az iskola igazgatónője, Munjin Szokola Erika elmondta, 4 diák negatív eredménnyel fejezte be a tanév első részét, 4 diák pedig osztályozatlan maradt, ami annyit jelent, hogy 450 tanuló sikeresen kezdte a második félévét. Jó hír, hogy az előző időszakhoz viszonyítva jelen-

ugyanis az első osztályosok még nem kaptak osztályzatot. Az alsósoknál 100 kitűnő tanuló van, 40 jeles és 21 jó. A felsősöknél 90 kitűnő, 94 jeles és 42 tanuló jó átlaggal zárta az első félévét. Ide tartozik a négy negatív osztályzatot kapott diák, és további négy, akik nincse-

Urolozi Opšte bolnice Vrbas o pojavi krvi u mokraći

Hematurija - pojava krvi u mokraći

■ **Hematurija predstavlja pojavu krvi u mokraći, može biti vidljiva golim okom ili samo mikroskopom. Krv u mokraći bez drugih simptoma nazivamo bezbolna ili asimptomatska hematurija, dok praćena bolom i nelagodnom se naziva simptomatska hematurija. Ona je uvek simptom, a ne oboljenje.**

Urin može biti prebojen crveno nakon obroka tokom kojeg je konzumirana cvekla ili neko crveno bobičasto voće, sokovi sa vestackim

uretroragija i povezana je uglavnom sa povredama.

Uzrok pojave hematurije su tumori urogenitalnog trakta tj mokraćne bešike najčešće,

narnog trakta kao što je prisustvo kamena mokraćnih puteva, upalni procesi bubrega, mokraćne bešike i prostate, benignog uvećanja prostate. Čest uzrok pojave hematurije je i predozirane antikoagulantnom/antiagregacionom terapijom.

Prema lokalizaciji razlikujemo totalnu hematuriju (prisutna tokom čitavog akta mokrenja), inicijalnu hematuriju (na početku akta mokrenja), terminalnu hematuriju (na kraju akta mokrenja, čiji je uzrok obično proces u uretri, prostati).

Hematurija praćena bolovima i provocirana potresima upućuje na kalkulozu (pojava kanjenja u urinarnom traktu). Spontana bezbolna totalna hematurija upućuje na tumore urinarnog trakta.

Mikroskopska hematurija sa ili bez proteinurije ozna-

čava se kao asimptomatska može biti stalna ili povremena, obično se otkriva slučajno i ovi simptomi zahtevaju pažljivo i sistematično ispitivanje i mogu se javiti kod oboljenja bubrega iza-

šetira pod ovom sumnjom.

Hematurija u izvesnim situacijama može biti urgentno urološko stanje (anemija usled iskrvavljenja, nemogućnost mokrenja usled obilja ugrušaka u mokrać-

zvanih dejstvom za bubrege otrovnih supstanci (nefrotoksične materije, lekovi) ili autoimunim bolestima (kada imuni sistem organizma

noj bešici) i zahteva bolničko lečenje.

Inicijalna ispitivanja obuhvataju ultrazvučni pregled bubrega, laboratorijske ana-

Bezbolna hematurija – urološki malignitet

bojama i ta prebojenost se brzo izgubi. Pojava krvi iz mokraćne cevi (uretre), nezvezano za akt mokrenja – nije hematurija, a nazivamo je

tumora bubrežnog parenhima, nekada karcinoma prostate. Takođe može biti i znak (simptom) brojnih benignih patoloških stanja uri-

Prisustvo krvi u urinu bez drugih simptoma (bezbolna hematurija), smatra se znakom postojanja urološkog maligniteta (rak urinarnih organa), dok se drugačije ne dokaže.

sam napada svoje ćelije, tj. ćelije bubrega).

Poseban oblik hematurije se javlja najčešće kod mladih muškaraca nakon napornog fizičkog rada. Krv u mokraći se uglavnom u početku javlja povremeno, ne tako često, tako da pacijenti uglavnom ne pridaju veći značaj ovom simptomu i ne javljaju se lekaru, vezujući ovo stanje za prisustvo infekcije ili kamena urotrakta, tako da se u nekim slučajevima i bez dalje dijagnostike

lize krvne slike, sedimenta urina, urinokulture, analize funkcije bubrega, te dalje analize nakon konsultacije izabranog lekara, nefrologa i urologa, kada će se prema protokolima za ispitivanje uraditi dopunsko invazivno urološko ispitivanje kao što je uretroscistoskopija ili CT urografija.

Odeljenje za urologiju OBV
dr Violeta Škorić
i načelnik dr Dragan Rokvić

I ŠKOLA ANDY AND JO – VRBAS

LETO 2023. U LONDONU

Info: 06 00 79 21 00

OD 16. DO 30. JULA 2023.

SOUTH BANK UNIVERSITY - CENTAR LONDONA

- Kampus univerziteta Sautbenk u prvoj zoni na južnoj obali Temze
- 15 minuta hoda do Big Bena, 45 minuta do Lester Skvera
- Kurs engleskog sa 20 časova nastave nedeljno
- Nastava u univerzitetskom kompleksu gde je i restoran (pun pansion)

- Smeštaj u jednokrevetnim sobama sa kupatilom
- Jedna celodnevna ekskurzija nedeljno (Brajton, Kembridž, Kenterberi...)
- Svakodnevni obilasci Londona, kao i brojne večernje zabave i druženja
- Za uzrast 13 do 17 i 18 do 21 godina
- U društvu nekoliko stotina mladih iz celog sveta

Pčelarstvo Novković - Poljoprivredno gazdinstvo

Petar Novković - Vrbas

Prirodni vrcani med

■ bagremov ■ livadski

Telefoni: 064/37 33 605; 064/16 57 959

AD „Central“ Vrbas

IZDAJE LOKAL U CENTRU GRADA

Bivši Aperitiv bar

Lokal je u sklopu hotela Bačka, M Tita 92

Prodajem vrlo povoljno

LOKAL

od 50 m² na Autobuskoj stanici u Vrbasu

Telefon: 063/11 22 382

Hotel „Bačka“ u Vrbasu

traži radnike na poslovima:

KONOBAR,

KUVAR,

POMOĆNI KUVAR

Doći lično

Prodajem kuću u Vrbasu

Nova gradnja 135 m²

stambene površine,

300 m² nus prostorija, 10 ari placa.

Za više informacija pozovite:

Tel: 060/319 55 31 ili 069 701 367

Prodajem rasad limuna

Prodajem velike biljke limuna

tel: 063 76 57 303

Supa ili čorba

Glavno jelo

Salata

Dezert

Hleb

NOVO U PONUDI!

Garnirani sendvič

Dnevni meni hotela "Bačka"

Svakog dana od 12-18h!

Vaša omiljena jela!

BAČKA PRESS

061 319 3365, 062 317 441

Vrbašani na atletskom takmičenju

■ **Mladi članovi Vrbaškog atletskog kluba učestvovali su krajem 2022. godine na najmasovnijem atletskom takmičenju u regionu - Mitingu budućih šampiona, koji je u Beogradu po šesti put tradicionalno organizovao AK Partizan.**

Budući šampioni, njih oko 1.700 iz više od 80 klubova, uveličali su sjajan atletski događaj i opravdali epitet najmasovnijeg takmičenja, a neverovatna zainteresovanost za učešćem na mitingu raste iz godine u godinu. Kvalitet koji se okuplja u Beogradu ovim povodom najbolje

Simićević - trka 200 m, Miljan Marojević - trke 50 i 150 m, Đorđe Marojević - trka 50 m, Jana Jakšić - trke 50 i 150 m, i Đurđa Malić - trke 200 m i 50 m prepone. Najviše je pokazala Jana Jakšić koja je u trci na 50 metara stigla do bronzanog odličja u konkurenciji 73 atletičar-

se potvrđuje kroz čak tri državna rekorda koja su postavljena na takmičenju. "Vrbaški atletski klub predstavljali su: Anja Đedović - trka 50 m, Darko Đorđević - trka 200 m, medicinka, Milica Đorđević - trke 50 i 150 m, Mila Bulatović - trka 50 m, Sara Dišovski - trka 50 m, Nina Ljubičić - trka 50 m, Timea

ke iz Srbije, Hrvatske, Bosne i Hercegovine, dok je u trci na 150 metara stigla do pete pozicije u generalnom plasmanu. Miljan Marojević osvojio je četvrto mesto u generalnom plasmanu među više od 50 atletičara", saopštila je Samanta Tot, trener u VAK.

Vrbas.net

CFK Drago Jovović

**Panonska 2,
21460 Vrbas**

www.cfkvrbas.com

Zlato i srebro za BK "Čarnok"

■ **Pojedinačno prvenstvo Srbije u boksu za seniorke održano je krajem decembra u Čačku. U hali Zračak dva dana nadmetalo se blizu 80 bokserki iz svih krajeva naše zemlje.**

Priznanje za najbolju bokserku, odnosno, zlatna me-

dišnja Ivana Čizmar do zlate je došla tako što je snagu

dalja pripala je Ivani Čizmar iz Bokserskog kluba „Čarnok“ iz Vrbasa. Iako je trebala da se nadmeće u kategoriji do 48 kilograma, sedamnaestogodi-

šnja Ivana Čizmar do zlate je došla tako što je snagu odmeravala s devojkama u većoj kategoriji. Tri godine starija Sandra Bril, takođe, iz Kluba „Čarnok“ na Pojedinačnom prvenstvu Srbije

u Čačku okitila se srebrnom medaljom. „U jakoj i ozbiljnoj konkurenciji naše dve takmičarke osvojile su prestižne medalje. Ivana Čizmar ovim rezultatom obezbedila je ulazak u reprezentaciju. Zanimljivo je da su na ovom prvenstvu iz našeg kluba bile samo dve takmičarke i obe su došle kući s priznanjima. To je velika čast i uspeh za klub“, rekao je trener BK „Čarnok“ Željko Žmukić. Bokserke iz Vrbasa u drugoj polovini januara očekuje Kup nacija za žene u Somбору, gde će se pored Ivane i Sandre, u svojoj konkurenciji boriti i Teodora Savović. Vrbas.net

Osvajači turnira "Mistik laminati Bečej"

■ **Veće finala na 3. Memorijalnom novogodišnjem turniru u malom fudbalu "Jovica Tešić Jole" održano je 8. januara u prepunoj dvorani Centra za sport i turizam Srbobran.**

U konkurenciji MLAĐI PIONIRI 2009/10. godišta, pehar šampiona podigli su dečaci iz Mola, ekipa FK "Bačka", a priznanja za najboljeg igrača i najboljeg strelca odlaze igračima ovog sastava, Danilu Kišu i Stefanu Vlanikolinu. Drugo mesto su osvojili Srbobranci iz tima "Smart kolor - Naša priča", njihov golman Vukašin Madžgalj je dobio nagradu za najboljeg čuvara mraže. Treće mesto osvojila je ekipa "Najbolji ortaci".

Malo jača konkurencija bila je kod STARIJIH PIONIRA, 2007/08. godišta, gde najveći pehar namenjen osvajačima takmičenja odlazi u ruke tima "Vinogradi", takođe igrač Jovan Kitanović dobija priznanje za najboljeg golmana. Drugo mesto osvaja "Outdoor clothing", a Milan Vidić podiže pehar za najboljeg strelca. Treće mesto pripalo je dečacima ekipe "Auto-servis Adanski" i njihov fudbaler Nemanja Pivnički biva proglašen za najboljeg igrača.

Kod VETERANA imamo šampionski tim iz Srbobrana "Soccerbet", i ponovo dva igrača prvoplasirane ekipe dobijaju priznanja, ovog

puta za najboljeg golmana Dragana Adanskog, i najboljeg igrača Ivana Filipovića. Drugoplasirani tim nosi ime "AKS", dok je treće mesto zauzela "Elektrovojdovina", a ista ekipa je imala i najboljeg strelca, Radivoja Kneževića.

Očekivano, najzanimljivije

tom finalu, tako završivši drugu poziciju, srebrna odličja i nagradu od 100.000 dinara, a za Maneta Markovića opredeljen je pehar za najboljeg golmana turnira. Osvajači trećeg mesta i novčane nagrade od 50.000 dinara bili su momci iz ekipe "Alutec".

Brojna publika svake večeri pratila turnir

"Naša hala prima nešto ispod 500 ljudi i svake večeri smo imali publiku koja je ostajala 'na nogama', verujem da je tokom svakog takmičarskog dana kroz halu prolazilo i 600, 700, nekada i 1.000 ljudi. Imali smo ekipe iz Vrbasa, Novog Sada, Bečaja, Temerina, Subotice, Šida, pobednička dečija ekipa dolazila je čak iz Mola, i njima se posebno zahvaljujem zbog pokazanog odnosa prema turniru u Srbobranu", dodao je Slobodan Subić u svojoj oceni turnira koji je trajao čak 15 dana.

je bilo kod SENIORA, tu se igra najbolji i najbrži fudbal, bila je najžešća konkurencija i prirodno novčane nagrade su ozbiljne. U finalu je ubedljivija bila ekipa "Mistik laminati Bečej", zaslužen su podigli pehar za šampione, okitili se zlatnim medaljama i osvojili sumu od 200.000 dinara. Takođe, njihov igrač Marko Novaković zaslužio je priznanja za najboljeg strelca i najkorisnijeg igrača turnira. Domaći tim "Farbara Smart Kolor" je izgubio u pomenu-

"Imali smo ove godine situaciju da u isto vreme počinju slični turniri u okolnim mestima, Vrbasu, Bečaju i Novom Bečeu, ali i pored toga nama se u seniorskoj konkurenciji odazvalo 30 ekipa, što je najveći broj do sada", nije krio zadovoljstvo nakon završenog takmičenja Slobodan Subić, direktor CST-a i jedan od prvih ljudi u organizaciji najvećeg turnira u amaterskom sportu na teritoriji opštine Srbobran.

Srbobran.danas

PORTO TRAVEL

WWW.PORTOTRAVEL.RS
Blok Save Kovačevića 14, Vrbas
Tel. 021.700.223
060.1331.366
(Preko puta ulaza u Hotel Bačku)

**HOTELSKA USLUGA NA BAZI
PANSIONA, POLUPANSIONA,
NOĆENJE SA DORUČKOM
I DNEVNIM ODMOROM**

SOBE

JEDNOKREVNOST, DVOKREVNOST,
SOBE SA FRANCUSKIM LEŽAJEM,
APARTMANI...

SALE

KAPACITETA
30, 100, 200 I 400 MESTA

SALONI

ZA SEMINARE, SASTANKE,
BANKETE, PREZENTACIJE...

AD "Central", Hotel Bačka

Maršala Tita 92, 21460 Vrbas

hotelbacka@sbb.rs

021 707 376, 021 707 900

RECEPCIJA:

+381 64 882 21 80

- JELA PO PORUDŽBINI
- A LA CARTE
- SPECIJALITETI
- MENI RUČKOVI
- DOSTAVA

ZA PORUDŽBINE, DOSTAVU
I REZERVACIJE RESTORANA POZOVITE

+381 64 882 21 81

www.hotelbacka.rs

Hotel "Bačka"

ФИРМА ОД
ПОВЕРЕЊА
2018

papović Poliklinika

dr Ružica Papović spec. med. mikrobiologije
21460 Vrbas, Njegoševa 2

papoviclab@gmail.com

Tel: 021 703 444

mob: 064 195 47 49 mob: 063 567 826

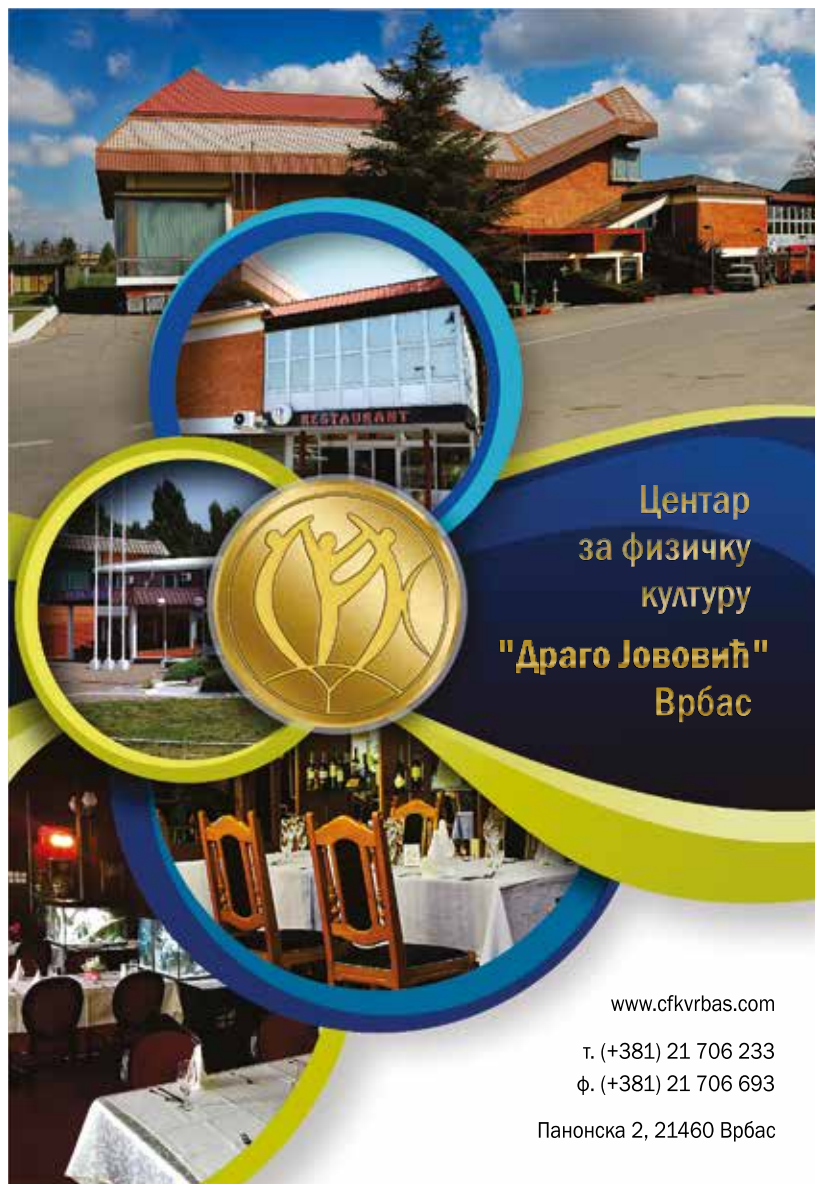
Radno vreme: svakog radnog dana od 7 do 19 časova
subotom od 7 do 13 časova

025 730 487
064 187 32 27

cmykcrvenka@gmail.com

NALEPNICE BROŠURE VIZIT KARTE FLAJERI PAPIRNE KESE
PODMETAČI ZA ČASE KNJIGE KOVERTE POZIVNICE FASCICLE HEMIJSKE
UPALJACI BLOKOVSKA ROBA KALENDARI MEMORANDUMI ROKOVNICI NOVINE
KATALOZI KOMERCIJALNA AMBALAŽA PLAKATI ČESTITKE PAPIRNE KOCKE

Центар
за физичку
културу
"Драго Лововић"
Врбас

www.cfkvrbas.com

т. (+381) 21 706 233

ф. (+381) 21 706 693

Панонска 2, 21460 Врбас